

09.11.2015

ANTALYA KENT KONSEYİ

ANTALYA'DA ULAŞIM SİSTEMİ VE TRAFİK YAPISI ÖNERİ RAPORU

Bilindiği gibi dünyada ve ülkemizde her yıl Mayıs ayının ilk cumartesi günü başlayan haftayı “Karayolu Güvenliği ve Trafik Haftası” olarak kutlamaktayız. Ülkemizin en önemli sorunlarından biri olan trafik kazalarında her yıl çok sayıda insanımız yaşamını yitirmekte, binlercesi yaralanmakta ya da sakat kalmaktadır. Günümüzde günlük yaşantımızın vazgeçilmez doğal bir parçası haline gelen Karayolu trafiği, kentlerin gelişmişlik düzeyinin temel bir göstergesi olarak kabul edilmektedir. Gelişmekte olan ülkelerin en önemli şehircilik sorunlarının başında ulaşım, trafik ve altyapı gelmektedir. Bu yüzden de yerleşimlerin geleceğinin planlandığı mekansal planlama çalışmalarında ulaşım en önemli parametrelerden bir tanesini oluşturmaktadır. Teknik ve bilimsel metotlarla ülke, bölge ve kent hiyerarşisi kapsamında oluşturacağımız ulaşım planları ve geliştireceğiniz ulaşım stratejileri kent için geliştirilecek karayolu güvenliği ve trafik sisteminin temel çıkış noktasını oluşturmaktadır.

Ülkemizde, kentlerin hızlı büyümesi ve gelişmesi, nüfus artışı ve göç, kentsel alan kullanımlarında farklılaşmaya neden olmakta, sosyal, ekonomik, çevresel koşulların değişmesi, ulaşım taleplerini etkilemekte plansız gelişen ulaşım yapısı çevresel ve sağlık sorunlarına neden olmaktadır. İyi bir ulaşım sistemi, kent içinde hareketliliğin ve erişilebilirliğin artırılmasına, sosyal ve ekonomik açıdan daha yaşanabilir bir kentsel çevrenin oluşturulmasına, yaşam kalitesinin artmasına, daha mutlu bireyler olmamıza katkı sağlaması açısından önem taşımaktadır.

Antalya kenti de ülkemizde yaşanan kentleşme sürecinden en fazla etkilenen kentlerimizden birisidir. Kentin nüfus ve alan olarak hızlı büyümesi ulaşım ve trafik sorunlarını da beraberinde getirmiştir. Özellikle karayolu ulaşımının yaygın olarak kullanıldığı kentimizde taşıt sayısı da her geçen gün artış göstermiş, TÜİK Şubat 2015 verilerine göre Türkiye’de “illere göre motorlu taşıt sayısı” bakımından 4. sırada yer almıştır. Ama maalesef yol güzergahları ve kapasitesi bu hızla iyileştirilememiş, yollar ve otoparklar zaman içinde yetersiz kalmıştır. Kentimiz TÜİK 2013 verilerine göre “illere göre ölümlü yaralanmalı trafik kaza, ölü ve yaralı sayısı” bakımından da 4. sıraya ulaşmıştır.

Antalya kenti için geliştireceğimiz güvenli bir ulaşım sistemi ve trafik yapısı nasıl olmalıdır?

1. Öncelikle teknik, bilimsel metotlarla oluşturulan **ulaşım ana planlama çalışmaları yeni büyükşehir sınırlarına uygun olarak revize edilmeli ve Nazım İmar Planıyla uyumlu olmalıdır**. Şehir içi ve şehirlerarası yollarda yapılacak alt ve üst yapı çalışmalarında; planlama, tasarım ve yapım aşamalarında üst ölçekli planlama çalışmalarına uygun olmalı **plansız uygulamalardan kaçınılmalıdır**. Kentimizde üst ölçekli planlama kararlarına uygun ve mekansal planlama çalışmalarında belirlenen arazi kullanım kararlarıyla uyumlu ve yeni gelişme alanlarını destekleyen kent için önerilen projeksiyon nüfus hedefi doğrultusunda kenti geleceğe taşıyacak ulaşım ana planı ve stratejilerinin oluşturulması, doğal afetlere dayanıklı, çevreyi kirletmeyen, enerji tasarrufu sağlayan ekonomik, güvenilir, uygulanabilir ve sürdürülebilir bir ulaşım sisteminin kurulması gerekmektedir.

2. Çevre Yolları Antalya’nın gelişimi açısından büyük önem taşımaktadır. Ancak Batı Çevre Yolu oluşturma sürecinde gördüğümüz gibi tarım alanlarımız hızla kentsel alan haline dönüştürülmekte **kişisel beklentiler kamu yararı adı altında yön verilmekte, planlar defalarca değişikliklerle meclisin gündemine gelmektedir. Gelişmiş ülkeler sürdürülebilir kalkınma politikalarında tarım yatırımlarını arttırırken, maalesef bizim gibi gelişmekte olan ülkeler verimli tarım alanlarımızı ranta feda etmektedir. Bu kentimizin geleceği açısından kaygı vericidir.**

3. Yeni yol güzergahları ve kapasitelerinin belirlenmesi, erişilebilirliğin artırılması, güvenli toplu taşıma ve **toplu taşımayı daha etkin kullanımının sağlanması yönünde çalışmalar yapılması gerekmektedir.**

4. Toplumun her kesiminin kadın, erkek, yaşlı, genç, engelli, dezavantajlı bireylerin ulaşımdan eşit, güvenilir olarak yararlanması ve **hizmetlere erişilebilirliğin sağlanması için gerekli düzenlemelerin yapılması yasal bir zorunluluk olarak görülmelidir. Kaldırımların araçlarca park alanı olarak kullanılmasının ve kaldırım işgallerinin önlenmesi, bu gibi durumlarda cezai işlemlerin yapılması, kent içinde yeterli otopark alanlarının planlanması ve uygulanması gerekmektedir.**

5. **Yaya öncelikli ve sürdürülebilir ulaşım modelleri teşvik edilmelidir.** Antalya kentinde karayolu güvenliği ve trafik sisteminin iyileştirilmesi için geliştirilen ve Valiliğimizce yürütülen yaya önceliği ve güvenliği proje çalışmaları ve uygulamaları, Antalya Büyükşehir Belediyemiz tarafından gerçekleştirilen toplu taşıma ulaşım yatırımları, toplu taşımada internet erişimi sağlanması, ilçe belediyelerimiz tarafından gerçekleştirilen bisiklet yolu iyileştirme çalışmaları kentimiz açısından önemli ve yararlı çalışmalardır. Bisiklet yollarının devamlılığının sağlanması gerekmektedir. Antalya'da yaya öncelikli trafik kültürünün yerleşmesini sağlamak üzere, Antalya Valiliği tarafından “Yaya Önceliği ve Güvenliği Projesi” kapsamında fiziksel düzenlemeler yapılarak uygulamaların devam etmesi memnuniyet vericidir. Bu çalışmaların kentin diğer alanlarına da yaygınlaştırılması gerekmektedir. Işıklar caddesi bunun için iyi bir örnek olabilir. Yaya öncelikli trafik uygulamalarının görünürlüğünün artırılması ve bu yönde toplumda farkındalığın güçlendirilmesi amaçlanmalı ve bu kültürün benimsenmesi sağlanmalıdır. Bunun yanında yurtdışında örnekleri olduğu yaya güvenliğine ve yaya öncelik tanınmasına yönelik mevzuatta ve diğer düzenlemelerde gerekli değişiklikler yapılması yasal ve hukuki yapısının da oluşturulması gerekmektedir. Bu kapsamda denetim mekanizmalarının güçlendirilmesi, trafiğin temel unsurlarını oluşturan yaya ve taşıt sürücüsüne gerekli eğitimlerin verilmesi bu tür projelerin sürdürülebilirliğinin sağlanması açısından da büyük önem taşımaktadır.

6. **Antalya'nın 2016 yılında ev sahipliğini yapacağı Botanik Expo “Expo 2016 Antalya” Antalya kentini geliştirici ulaşım ve altyapı yatırımlarının yapılması için bir fırsattır.** Kent içi ulaşımda karayolu haricinde farklı ulaşım türlerinin kente kazandırılması, ulaşımın çeşitlendirilmesi, ilçelere ulaşımın kolaylaştırılması, şehirlerarası ulaşımda hızlı trenlerin Antalya'da ulaşım yatırımları kapsamında değerlendirilmesi ve kente kazandırılması, çevre yollarının yapılması büyük önem taşımaktadır.

7. **Bir turizm kenti olan Antalya'nın özellikle yaz aylarında turistlerin kent merkezine ulaşımını kolaylaştıran ek seferlerin konulması,** gezi rotalarının ve haritalarının oluşturulması, yönlendirme levhalarının yenilenmesi, ulaşım bilgilerinden kentlinin ve turistlerin haberdar edilmesi için web sitelerinin güncellenmesi, akıllı kent olma yolunda teknolojik olanaklardan yararlanılması, kent bilgi sisteminin oluşturulması, duyurusunun yapılması ve iletişimin yaygınlaştırılması gerekmektedir.

8. Bu süreçte Antalya Kent Konseyi İmar ve Planlama Çalışma Grubu olarak temennimiz, kent için oluşturulacak ulaşım ana planı çalışmaları sırasında, politika, strateji ve projelerinin yerel yönetimler, kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler, sivil toplum kuruluşları ve meslek örgütleriyle, hem bilgi ve deneyimlerin paylaşılması, Karayolu güvenliğinin sağlanması ve trafik sorunlarının giderilmesi konusunda **halkın bilinçlendirilmesi ve projelerin sürdürülebilirliğinin sağlanması için eşgüdüm içerisinde çalışmasına imkan verecek katılımcı mekanizmaların oluşturulmasıdır.**

9. **Özellikle ilköğretim çağındaki çocukların küçük yaştan itibaren trafik güvenliği konusunda ve trafik kurallarına uyma konusunda bilince ve eğitime sahip olması aynı zamanda büyüklerini trafik kurallarına uyma konusunda uymaları aile içinde bir denetim mekanizması oluşturması büyük önem taşımaktadır.**

10. Kent için geliştireceğimiz karayolu güvenliğinin başarılı olabilmesi doğru planlama ve uygulamalarıyla yol güvenliğinin sağlanmasını gerektirmektedir. **Bunun yanında 3 temel unsurun birlikte olması büyük önem taşımaktadır. Trafikte ister yaya olalım, ister taşıt sürücüsü, ister toplu taşımada bulunalım. Toplu halde yaşamın bir zorunluluğu olarak hepimiz birbirimize saygılı olmalıyız. İkincisi birbirimize hoşgörülü olmalıyız. Üçüncüsü ise mutlaka trafik kurallarına riayet etmeliyiz.**

Antalya Kent Konseyi